

Āraišu ezerpils Arheoloģiskajā parkā tiks atvērta ekspozīcija

No 2020.gada 1.jūlija Āraišu ezerpils Arheoloģiskajā parka (ĀEAP) apmeklētāju centrā būs aplūkojama patstāvīgā ekspozīcija, kurā izzinošā veidā pirmo reizi kopš izrakumu veikšanas būs iepazīstamas tajos iegūtās oriģinālās liecības un arheologa Jāņa Apala stāsts.

Foto: Ansis Starks

Āraišu ezerpils Arheoloģiskā parka galvenais objekts ir īpaša 8./ 9.-10. gs. seno latgaļu dzīvesvietas rekonstrukcija, kas veikta pēc izrakumos iegūtajiem datiem. Jaunā ekspozīcija ĀEAP apmeklētāju centrā ir vērtīgs papildinājums un pirmreizēja iespēja arheoloģiskās liecības aplūkot kopš izrakumiem 20.gs. 60.un 70.gados. Tajā ir iespēja iepazīt gan īpašus atradumus, gan tādus, kas raksturo ezerpils iedzīvotāju nodarbes un ikdienā lietotos priekšmetus. Aizraujošs ir Jāņa Apala ceļš no hidroarheoloģiskajām ekspedīcijām un arheoloģiskajiem pētījumiem līdz pirmajai zinātniski pamatotajai dzīves vietas rekonstrukcijai Baltijā. Ekspozīcija veidota kā izziņas un iedvesmas vieta, kas pašiem jāatklāj, atrodot, ieraugot un paturot atmiņā vērtīgāko.

Apmeklētāju centra ēka, kurā atrodas ekspozīcija, jau novērtēta ar 2.vietu skatē "Gada labākā būve Latvijā" koka ēku kategorijā.

Ekspozīcijas dizaina koncepciju izstrādājis Dizaina birojs H2E, saturu veidojuši Sanda Salmiņa (ĀEAP), Guntis Zemītis (LU Latvijas Vēstures institūts), Dace Tabūne (Cēsu Vēstures un mākslas muzejs).

Ekspozīcijas atvēršana notiek gadā, kad Latvijas arheologu biedrība Āraišu ezerpili ir pasludinājusi par 2020.gada arheoloģisko pieminekli un tās pētniekam Jānim Apalam apritētu 90 gadi.

Pašā ezerpils salīnā arī notikušas pozitīvas pārmaiņas - tikko pabeigts un nodots ekspluatācijā mītnes aizsargbūves fragments, kas sastāv no kaujas ejas, platformas un žogiem un ieejas vārtiem un rada priekšstatu par tā laika aizsardzības metodēm un nozīmi.

Āraišu ezerpils Arheoloģiskais parks izceļas ar unikāliem arheoloģiskajiem atradumiem, rekonstrukcijas atrašanos oriģinālajā vidē un Vidzemei raksturīgo, labi saglabājušos kultūrvēsturisko ainavu. Parkā atrodama ne vien rekonstruētā ezerpils uz salas, bet arī 14.gs. celtās Āraišu viduslaiku pils drupas un akmens un bronzas laikmeta mājokļu rekonstrukcijas Meitu salā.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Āraišu ezerpils apmeklētāju centra būvniecība, pastāvīgās ekspozīcijas dizaina izstrāde un pašas ekspozīcijas izveide kā arī ezerpils aizsargbūves pārbūve tiek īstenota Eiropas Savienības fondu 2014.-2020. gada plānošanas perioda darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 5.5.1. specifiskā atbalsta mērķa "Saglabāt, aizsargāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, kā arī attīstīt ar to saistītos pakalpojumus" sadarbības projekta "Kultūra, vēsture, arhitektūra Gaujas un laika lokos" (Nr.5.5.1.0/17/I/004) ietvaros. Amatas novada pašvaldība projektu īsteno sadarbībā ar Siguldas novada pašvaldību, kas ir projekta vadošais partneris.